

J. Adam Miłobędzki, Eligia Gąssowska

Szydłów, woj. kieleckie

Informator Archeologiczny : badania 11, 254-255

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

okiego z XIV-XVI w. Od strony zewnętrznej murów, w warstwie nasypowo-śmietnikowej znaleziono duże ilości ceramiki XI-XVIII w., monety XVI-XVII w., znaczne ilości metali /gwoździe, okucia itp./. Stwierdzono, że mury posadowione są na warstwie z XI-XIII wieku stanowiącej prawdopodobnie resztki zniszczonych wałów grodu:

Wykop III - o wymiarach 3,5x10 m stanowi rozszerzenie od strony zachodniej wykopu I, co daje przebadany obszar w centrum dziedzińca 100 m².

Na przebadanym obszarze stwierdzono kilka poziomów osadniczych:

1. XV-XIX w. - kilkakrotne niwelacje terenu, oraz dwa poziomy bruku.

2. Silnie zniszczone ślady zabudowy z XIII-XV w. na gł.ok. 140-160 cm / od powierzchni terenu /.

3. Warstwa czarnej, przepalanej ziemi, miąższości 70-90 cm jest pozostałością po zniszczonym grodzie /najprawdopodobniej w wyniku najazdu Prusów w XII wieku/. Warstwa ta datowana jest ceramiką na XII-XIII w.; W stropie warstwy natrafiono na ślady krótkotrwałego obozowiska w postaci 2 jednorazowych ognisk, oraz dużej ilości kości zwierząt dzika. W pobliżu jednego z ognisk znaleziono złoty wisior o dł. 4,5 cm w kształcie 2 kulek pustych w środku i połączonych łańcuszkiem z zapięciem.

4. Poniżej warstwy spalenizny na gł.ok. 3 m natrafiono na warstwy żółtego oraz szaro-żółtego piasku z nieregularnie ułożonymi kamieniami, śladami po kołkach oraz nielicznymi zabytkami ceramicznymi XI-XII w.;

5. Wśród zabytków znalezionych w obrębie wykopu wymienić należy: szydła kościane, grzebień kościany, nożyki żelazne, sprzączkę brązową, przęśliki gliniane, groty strzał. bruku i kuszy.

Badania będą kontynuowane.

SZYDLÓW,
woj.kieleckie

Wojewódzki Konserwator Zabytków
w Kielcach

Badaniami architektoniczno-archeologicznymi kierował prof.dr J.Adam Miłobędzki, prace wykopaliskowe prowadziła dr Eligia Gąssowska. Pierwszy rok badań. Finansował WKZ w Kielcach; Pałac królewski zwany Salą Rycerską z XIV w.;

Celem badań jest uściślenie datowania gotyckiego pałacu z XIV w., rekonstrukcja jego pierwotnego wyglądu, uchwycenie kolejnych etapów przekształceń formy i funkcji, a także uzyskanie danych o wyposażeniu, ogólniej o kulturze użytkowników; Skala i program założenia są nie spotykane w polskich siedzibach królew-

skich XIV w., jakoś techniczna, doskonały kamienny detal, określają rangę historyczną pałacu. Dziś jest to dwukondygnacyjna, jednotraktowa budowla /z aneksem od południa/, zachowana prawie do wysokości korony murów. Główna kondygnacja składa się z prostokątnej sali od wschodu i kwadratowej komnaty od zachodu!

Badaniami archeologicznymi objęto wschodnią część pałacu, przede wszystkim wnętrze, w mniejszym stopniu teren przyległy. Odczytano zmienne poziomy calcowego wapienia, poziomy posadowienia murów i użytkowania przyziemia, warstwy wyrównawcze pod nawierzchnie, rozpoznano stratygrafię warstw pożarowych, gruzowisk rozbiórkowych, miejsc odkładania się resztek w trakcie kolejnych prac budowlanych;

Badania architektoniczne objęły zachowane i odsłonięte w wykopach mury. Ustalono technikę ich posadowienia, rozpoznano część ścian między nieznanymi dotąd pomieszczeniami przyziemia, odkryto na osi budynku resztki ciosowego filara /podtrzymanie przekrycia sali ?/: Stwierdzono, że niektóre ściany przyziemia były licowane cegłą w układzie "polskim";

Znaleziono ponadto pozostałości skomplikowanych urządzeń ogniowych o nierozpoznanej jeszcze funkcji /łaźnia, hypocaustum?/: Szczegółowa analiza kamieniarki okiennej umożliwiła rysunkową rekonstrukcję, dzięki czemu można było ustalić jej związki z najbardziej stylistycznie postępowymi warsztatami czynnymi w Czechach i na Węgrzech około połowy XIV w. Badania poza rozwiązaniem niektórych problemów, ujawniły cały szereg nowych zagadek architektonicznych i archeologicznych;

Badania będą kontynuowane!

TYKOCIN
woj. białostockie
Stanowisko 1

patrz
wczesna średniowiecze

UJAZD ŚLĄSKI
woj. opolskie
Zamek

PP Pracownie Konserwacji Zabytków
Zespół Badań Archeologiczno-Konserwatorskich Oddział Wrocław

Badania prowadził mgr Jerzy Romanow, przy współudziale mgr mgr Stanisława Florka i Krzysztofa Rytki; Finansował WKZ w Opolu, Zakończenie badań, Zamek z przełomu XIII i XIV wieku do wieku XIX.

Obiektem badań były ruiny zamku o bliżej nieokreślonej chronologii. Zamek był wielokrotnie przebudowywany, zniszczony w roku 1945. Najstarsze źródło związane z obiektem wspominają o kurii biskupiej z XV wieku. Z miejscowością Ujazd Śląski związane są informacje o istnieniu grodziska wczesnośredniowiecznego i gródka stożkowatego. Badania miały na celu zweryfikowanie źródeł oraz ustalenie ich ewentualnego związku z istniejącym zamkiem. Badania prowadzone były w obrębie płwni oraz na zewnątrz obiektu.